

drag, der blev holdt af Rigsdagsmanden for Viborg Amts 1ste Valgfreds (Nørgaard). Han beklagede meget, at Udvalget ikke i sin Tid var gaaet ind paa hans Forslag om, at Sogneforstanderskabet skulde have Forslagsretten og Amtsraadet Valgretten; det stod jo imidlertid dengang det ærede Medlem frit for selv ved et Ændringsforslag at bringe Discussionen om denne Valgmaade frem — han kunde da have erfaret, om der virkelig var et Fleertal derfor. I Udvalget var der dengang ikke en Enefte, som fandt, at det var hensigtsmæssigt, og i ethvert Fald fandt Udvalget, at der ikke kunde være mindste Formodning for, at en saadan Valgmaade kunde faae Majoritet for sig; derfor kom Forslaget ikke frem fra det.

Monrad: Den ærede Rigsdagsmand, som talte saa ivrigt imod Lovforslaget (Alberti), siger, at det er ham ligegyldigt, enten han er i Majoritet eller ikke; jeg kan nu ikke nægte, at, naar en Sag virkelig ligger mig paa Hjerte, interesserer det mig meget, om jeg er i Majoritet eller i Minoritet, thi jeg lægger da overordentlig Vægt paa, at Sagen gaaer igjennem. Det forekommer mig derfor, at den ærede Rigsdagsmand mere vil benytte denne Leilighed til at give sine Følelser et vist Udbrud, hvortil der efter mit Skjønnende aldeles ikke er Anledning. Jeg veed ikke, at der nogenstunde her i Thinget har været et Fleertal mod Gjennemførelsen af de Principer, der ere opstillede i Grundloven, thi det Forslag, der fremkom om en Forandring i Valgloven for Københavns Commune, kunde ikke siges at stemme med de i Grundloven opstillede Principer, og i alt Fald var Hovedindvendingen derimod jo den, at Forslaget først fremkom her i Salen fra Udvalgets Side og saaledes manglede hele den foreløbige Drøftelse, som var nødvendig. Den ærede Rigsdagsmand siger, at nu kommer den bureaukratiske Oversvømmelse, og at dette Lovforslag er en Begyndelse dertil. Det skulde jeg meget villig være enig med ham i, dersom denne Lov virkelig gav Embedsstanden en større Indflydelse, end den tidligere havde, og kunde han bevise det, skulde jeg med ham stemme imod Loven; men jeg maatte aldeles have glemt Lovens Indhold,

dersom det virkelig skulde være Tilfældet. Hvorledes er Forligsvæsenet nu ordnet paa Landet? Er det ikke Amtmanden eller de Mænd, han beskikker, der foretage Mæglingen? (Jo!) Ja, det forekommer mig ogsaa saaledes, men man kan jo blive tvivlsraadig, naar man hører saadanne dristige og skjælle Paaastande kastede ud. Hvorledes vil det nu blive Tilfældet, hvis Loven gaaer igjennem? Er det saa Amtmanden eller en anden Embedsmand, der skal være Forligsmægler? Nei, det er Mænd, der vælges dels af Communalbestyrelserne i Kjøbstæderne, ligesom tidligere, dels af Amtsraadene; naar nu saaledes en Myndighed, der tidligere har været nedlagt hos Embedsmænd, gaaer over til den folkevalgte Repræsentation, kan man da sige, at det er Begyndelsen til en bureaukratisk Oversvømmelse? Naar man vil vente, at Ens Mening skal gaae igjennem, maa der dog være et Stuk af Grund tilstede, der maa dog være Noget, som kan blænde, Noget, som kan faae Udseende af at betyde Noget, det maa dog ikke være saa aldeles blottet for Grunde som den af den ærede Rigsdagsmand fremsatte Paaastand. Det forekommer mig, at han dog har altfor liden Tro til vor Indsigt og Dommekraft, naar han kan falde det Begyndelsen til en bureaukratisk Oversvømmelse, at en Myndighed, som Embedsmænd nu have, gaaer over til Amtsraadene (En Stemme: De ere aristokratiske!). Ja, deri stikker det, de ærede Rigsdagsmænd finde ikke Amtsraadene demokratiske nok, og ville derfor have Valgene overdragne til Sogneforstanderskaberne eller deres Delegerede; det er altsaa her slet ikke Tale om Bureaukratie, der er kun Spørgsmaal om, hvorvidt Amtsraadene virkelig allerede skulde være bleve til en saadan aristokratisk Institution — de ærede Rigsdagsmænd stemte forøvrigt selv for Amtsraadenes Indretning — at man ikke kunde være en ærlig og tro Tilhænger af Grundloven, naar man vilde have, at de og ikke Delegerede fra Sogneforstanderskaberne skulde foretage disse Valg. Naar det skal stemples, som om man derved vil undergrave Grundlovens Principer, saa indvilles vi i en saadan Mistænkelighed, at det bliver vanskeligt at være en tro Tilhænger af Grundloven. Jeg mener, at